

Bilag til f. t. l. vedr. revisionen af statens regnskaber m.v.

Forinden det overvejes, i hvilke tilfælde en minister kan instruere de tjenestemænd og andre ansatte, som på ministerens (statens) vegne sidder i bestyrelsen, om at udlevere bestemte oplysninger og dokumenter, må det således overvejes, om en eventuel videregivelse er berettiget efter tavshedspligtsreglerne.

a. Efter aktieselskabslovens § 160, 2. pkt., straffes bestyrelsesmedlemmer, direktører, medlemmer af repræsentantskabet, vurderingsmænd, revisorer og granskningsmænd samt deres supplement, dersom de »ubeføjet røber, hvad de under udøvelsen af deres hverv har fået kundskab om«.

Begrebet »ubeføjet røber« skal forstås på samme måde som det tilsvarende begreb i den da gældende straffelovs § 152, jf. Folketingstidende 1972-73, tillæg A, sp. 4555. Begrebet svarer til den gældende straffelovs begreb »uberettiget videregivelse« i § 152, stk. 1.

Navnlig i retsforhold, hvor den, der overvejer at videregive fortrolige oplysninger, er i et repræsentationsforhold for den, til hvem oplysningerne tænkes videregivet, kan det give anledning til betydelig tvivl, om videregivelsen er berettiget eller uberettiget.

Spørgsmålet er, for så vidt angår videregivelse af fortrolige oplysninger fra repræsentanter i offentlige nævn og råd til de udpegende organisationer, drøftet i betænkning 998/84 om tavshedspligt, side 97. Spørgsmålet om medarbejderrepræsentanters adgang til at videregive oplysninger om et aktieselskabs interne forhold til de øvrige medarbejdere og det offentlige repræsentanter i pengeinstitutters adgang til at videregive oplysninger til industriministeren er nærmere omtalt i en række artikler af Helle Isager og Lars Bo Langsted i Juristen 1988, side 6 ff, 181 ff og 319 ff samt 1989, side 70 ff. I øvrigt ses spørgsmålet ikke mere generelt behandlet i den almindelige strafferetlige litteratur.

Hensynet bag bestemmelsen i aktieselskabslovens § 160 er først og fremmest at sikre den juridiske persons, selskabets drifts- og forretningshemmeligheder mod prisgivelse fra direktørers, bestyrelsesmedlemmers og revisorerers (m.v.) side, jf. Lars Bo Langsted, a. st. side 181.

Efter aktieselskabslovens § 65, stk. 1, udøves aktionærernes ret til at træffe beslutning i selskabet på generalforsamlingen. I bemærkningerne til bestemmelsen hedder det (Folketingstidende 1972-73, tillæg A sp. 4990-91): »Bestemmelsen indebærer, at aktionæren ikke juridisk kan øve indflydelse på selskabets virksomhed ved at rette henvendelse til bestyrelse eller direktion uden om generalforsamlingen.«

Aktionærerne kan således som den almindelige hovedregel ikke udøve deres indflydelse på selskabet uden for generalforsamlingen, herunder meddele bestyrelsen eller direktionen direkte eller andre instrukser, jf. Erik Werlauff, Generalforsamling og beslutning, side 65, Kommenteret Aktieselskabslov, Niels Thomsen, 4. udg., side 293 og Gomard, Aktieselskaber og anpartselskaber, 1990, side 153. Også i selskaber med en dominerende eller eneste hovedaktionær skal beslutninger træffes på generalforsamlingen og ikke som uformelle instruktioner direkte til selskabets medarbejdere, jf. Gomard a. st. I et enmandsselskab foreligger der imidlertid altid enstemmighed, og udsendelse af indkaldelse og dagsorden er derfor overflødig, men der skal føres generalforsamlingsprotokol, jf. Gomard a. st.

En indflydelse uden om generalforsamlingen må fordre hjemmel i lov, vedtægter eller aftaler, jf. Werlauff a. st.

Bestemmelsen i § 65 skal, for så vidt angår spørgsmålet om tilvejebringelse af oplysninger om selskabets forhold, sammenholdes med bestemmelsen i § 76.

Efter aktieselskabslovens § 76 skal bestyrelsen og direktionen, når det forlanges af en aktionær og det efter bestyrelsens skøn kan ske uden væsentlig skade for selskabet, meddele til rådighed stående oplysninger på generalforsamlingen om alle forhold, som er af betydning for bedømmelsen af årsregnskabet, årsberetningen samt et eventuelt koncernregnskab og selskabets stilling i øvrigt eller for spørgsmål, hvorom beslutning skal træffes på generalforsamlingen.